

NIUWSBRIEF LEREN SIGNALEREN NR 4 - JANUARI 2011

HUISELIJK GEWELD • SEKSUEEL GEWELD • EERGERELATEERD GEWELD • VROUWENBESNIJDENIS • KINDERMISHANDELING • GEWELD TEGEN HOMO'S

Grote plannen, kleine stappen

Er komt nog al wat af op de opleidingen, in de vorige nieuwsbrieven las u over de competenties Leren Signaleren en de komst van een Wet Meldcode. De implementatie van zulke trajecten kenmerkt zich vaak door een proces van 'grote plannen, kleine stappen'. In deze nieuwsbrief weer een aantal inspirerende voorbeelden uit de praktijk.

Signalering en aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling in de zorg

Het Nederlands Jeugdinstituut (Nji), e-Academy The Next Page en MOVISIE werken sinds dit jaar samen als het gaat om deskundigheidsbevordering van (aankomende) zorgprofessionals op het gebied van huiselijk en seksueel geweld en kindermishandeling. Zij waren op donderdag 9 december allen aanwezig op het Nursing Event 2010 om bij verpleegkundigen en verpleegkundigen in opleiding aandacht te vragen voor adequate signalering en aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Hester Diderich, zelf verpleegkundige en aandachtsfunctionaris kindermishandeling ziekenhuis MCH, schetste de problematiek op het gebied van geweld en kindermishandeling met ervaringen uit de praktijk. Wat doe je als je als verpleegkundige op de Spoedeisende Hulp (SEH) een vrouw ziet onder de blauwe plekken met afdrucken van uitgedrukte sigarettenpeuken op haar lijf? Of als je als kraamverpleegkundige ziet dat de kinderen uit het gezin waar je werkt verwaarloosd worden?

Meldcode

Edith Geurts van het Nji gaf namens MOVISIE en het Nji een presentatie over de gloednieuwe Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling die beroepsvereniging V&VN voor verpleegkundigen heeft opgesteld als voorloper op de aangekondigde Wet Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. Het volgen van de stappen in de

Meldcode biedt handvatten in de praktijk. Het helpt je om te signaleren en te handelen als je als verpleegkundige vermoedens hebt van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Bijvoorbeeld in het geval van de eerder genoemde vrouw op de SEH die een breuk heeft. Deze komt niet overeen met het verhaal van de vrouw dat ze van de trap is gevallen. De Meldcode helpt je bij vragen en het maken van beslissingen: 'Met wie kan ik dit overleggen? En wat ga ik vervolgens doen?'

E-learning

Andrea Smits van de e-Academy The Next Page heeft aan de aanwezigen de mogelijkheden van e-learning laten zien. E-learning is een relatief goedkope en efficiënte manier om gedegen aandacht aan geweld in afhankelijkheidsrelaties te besteden. The Next Page ontwikkelt e-learning modules specifiek op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling. [Lees verder op de website »](#)

Meer aandacht voor geweld in afhankelijkheidsrelaties op het MBO

Mandy van der Linden werkt als projectbemiddelaar voor het Da Vinci College, een ROC in Dordrecht. Al sinds 1992 werkt zij op deze ROC, eerder ook als docent en trajectbegeleider bij het domein Welzijn. Zij is één van de professionals op het MBO die pleit voor meer aandacht voor geweld in afhankelijkheidsrelaties.

aandacht voor huiselijk geweld en kindermishandeling vast te houden. Managers geven er te weinig prioriteit aan. Ze vinden aandacht voor geweld in afhankelijkheidsrelaties wel belangrijk, maar in de praktijk doen ze er te weinig mee. En dat terwijl docenten op een MBO regelmatig worden geconfronteerd met de problematiek; in de rol van signaleerder en/of tijdens de les aan de toekomstige professionals.”

[Lees verder op de website »](#)

Week zonder geweld

Leerlingen van het Da Vinci College in Dordrecht zijn in de Week zonder Geweld 2010 - van 24 november tot en met 1 december - gaan flyereren om huiselijk geweld te stoppen. Zij ontwierpen samen een flyer en posters met de tekst ‘Mep jij? Of word je gemept?’. En het Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG) van de GGD Zuid-Holland gaf in die week een presentatie in de klassen over huiselijk geweld op het initiatief van de opleiding maatschappelijk werk op de school. Met de flyeractie helpen de leerlingen ook de bekendheid van het Steunpunt te vergroten.

Een paar jaar geleden deed zij onderzoek onder de docenten op haar school of zij huiselijk geweld signaleren en wat ze er dan mee doen. Daaruit bleek dat maar weinig collega's wisten wat je met signalen van huiselijk geweld moet doen. Om voor de problematiek aandacht te vragen, organiseerde zij anderhalf jaar geleden een conferentie voor alle docenten in Dordrecht. Het was een zeer succesvolle dag die de docenten bewust maakte van de noodzaak ervan.

Hoe houd je de aandacht vast?

Van der Linden: “Zonder steun van de managers is het heel moeilijk voor docenten om de

Hogeschool Rotterdam aan de slag met Rotterdamse Meldcode

In de vorige nieuwsbrief kon u lezen dat Hogeschool Rotterdam als eerste hogeschool in Nederland de Rotterdamse Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling heeft ondertekend. De gemeente Rotterdam is een aantal jaar geleden zelf gestart met een lokale Meldcode. Hoe staat het er nu voor bij de Hogeschool?

In nauwe samenwerking met de GGD Rotterdam-Rijnmond is Hogeschool Rotterdam aan de slag gegaan met ondermeer met een signaleringsprotocol, trainingen aan vertrouwenspersonen en workshops voor studenten. De implementatie binnen de Hogeschool Rotterdam wordt in opdracht van de GGD uitgevoerd door Moetd. Dit is een organisatie voor deskundigheidsbevordering huiselijk geweld, kindermishandeling en ouderenmishandeling. De GGD Rotterdam wil zo de integratie van de aanpak huiselijk geweld in opleidingen binnen het domein Gedrag en maatschappij, Gezondheidszorg en de PABO/lerarenopleidingen stimuleren.

Workshops

Om de Meldcode goed te implementeren binnen de Hogeschool Rotterdam worden er workshops georganiseerd. Deze workshops zijn bedoeld om studenten, docenten, vertrouwenspersonen, decanen en studieloopbaan coaches kennis te laten maken met de Meldcode. Tot op heden zijn er binnen de Hogeschool Rotterdam drie van de tien workshops gegeven aan studenten binnen de minor Geweld bij het Instituut Sociale Opleidingen (ISO). Op korte termijn vinden de resterende zeven workshops plaats.

Ervaringen

Enkele ervaringen van de deelnemende studenten vanuit de minor Geweld:

“Na het volgen van de workshop heb ik de richtlijnen om huiselijk geweld aan te pakken leren kennen”,

“Het volgen van de workshop geeft een extra ondersteuning om de stap naar melden makkelijker te maken”,

“Het is prettig praktijkervaringen gerelateerd aan huiselijk geweld met elkaar uit te kunnen wisselen”.

Ledenbestand

Leren signaleren groeit!

Inmiddels ontvangen zo'n 200 professionals uit het initiële onderwijs de nieuwsbrief Leren signaleren. Van Hogeschool Avans tot ROC Zadkine en van het Ministerie van OC&W tot Erasmus MC. Elke maand komen er nieuwe aanmeldingen bij.

Weet u nog iemand die de nieuwsbrief ook zou willen ontvangen? Stuur dan een e-mail naar [Anoushka Boet](#) van MOVISIE.

“Studenten leren omgaan met onderbuikgevoelens en handelingsverlegenheid”

Hoe besteedt de Hogeschool Rotterdam aandacht aan (het signaleren van) huiselijk geweld, seksueel geweld en kindermishandeling binnen de minor Geweld? Wij leggen deze vraag voor aan Ester Oosterveen, werkzaam als hogeschooldocent en o.a. coördinator van de minor Geweld.

Hoe ziet de minor Geweld er precies uit?

“De minor Geweld trekt veel studenten vanuit sociale opleidingen en is in de basis toegankelijk voor iedereen die een aanverwante opleiding volgt. De studiebelasting is per student 840 uur. Dit is een standaard omvang van 30 ECT. Volgend cursusjaar zal de minor bestaan uit twee delen: 15 ECT is praktijkgericht en 15 ECT is dan gericht op kennis.

Geweld in brede zin staat in de minor centraal. De hoofdmoot is geweld in afhankelijkheidsrelaties. Maar er is in de minor ook aandacht voor bijvoorbeeld geweld op straat, geweld internationaal, pesten en geweld tegen minderheidsgroepen, traumatisering, methodiek en gespreksvaardigheden. Het Basisboek Huiselijk Geweld wordt gebruikt in de basismodule Geweld waar alle studenten in de minor mee starten. De minor duurt een half jaar zodat studenten zich heel intensief kunnen focussen. De studiepunten krijgen ze niet cadeau.”

Hoe ervaren de studenten de minor?

“Studenten roepen soms: ‘Jeetje wat moeten we veel doen.’ Maar uiteindelijk krijgen we vooral positieve feedback terug. Dit komt ook omdat kennis en praktijk goed in balans zijn. Ons principe is Inside Out, Outside In. Als Hogeschool willen we de praktijk binnenhalen. Dit lukt goed in de minor. Experts uit de praktijk zijn als docent erbij betrokken.

Hierdoor is er een wisselwerking van kennis en praktijk. Door de grote rol van het projectonderwijs wordt dit in de minor extra benadrukt. Studenten werken in groepjes van vijf samen in een projectgroep (samenstelling multicultureel en multidisciplinair). Zij werken gedurende een half jaar aan een opdracht uit de praktijk. Dit maakt dat de minor extra gaat leven. De kennismaking met de praktijk is ook nodig om in de minor studenten te leren om te gaan met onderbuikgevoelens en handelingsverlegenheid. Want hoe kun je een gesprek voeren met een slachtoffer als je nul komma nul praktijkervaring hebt?"

Hoe leeft het onderwerp huiselijk geweld bij de studenten?

"Het onderwerp leeft heel erg bij studenten. Ze worden er door het projectonderwijs ook zelf in de praktijk mee geconfronteerd. Projecten over bijvoorbeeld het huisverbod, AWARE, ouderenmishandeling in het kader van het projectonderwijs laten studenten een kijkje in de keuken nemen van CVD, Arosa, buurtbemiddeling, opbouwwerk, PBR, MEE, AMK, ASHG, GGD, Flexus Jeugdplein en politie. Er zijn ook studenten die rondlopen met eigen ervaringen. Met name in het eerste kwartaal is er ruimte voor studenten om bij hun eigen socialisatie stil te staan. We bieden in de lessen veel veiligheid. Soms gaan we als docent met een student in gesprek, maar wij zijn geen hulpverleners. Als deze nodig is, verwijzen wij door."

[Lees verder op de website >>](#)

Oproep

Wilt u in deze nieuwsbrief laten zien op welke manier uw opleiding aan de slag is gegaan met geweld in afhankelijkheidsrelaties? [Mail het ons!](#)

Agenda

17 maart 2011

Landelijk Symposium Professioneel handelen bij vermoedens van kindermishandeling (ECB)

Voor professionals in zorg, welzijn en onderwijs is het van groot belang dat herkennen en erkennen van (fysieke) kindermishandeling geborgd is in de professionele beroepshouding. Op dit symposium hiervoor aandacht.

24 maart 2011

Training Juridische aspecten van huiselijk geweld (MOVISIE)

Voor hulpverleners bij huiselijk geweld, die juridische vragen krijgen over procedures en de rechten van de slachtoffers en/of plegers. Na deze cursus kunnen zij hun cliënten beter adviseren en doorverwijzen.

31 maart 2011

Training Systeemgerichte aanpak van relatiegeweld (MOVISIE)

De training is bedoeld voor Ggz-hulpverleners en maatschappelijk werkers die werken met slachtoffers en plegers van huiselijk geweld. Zij leren binnen deze training werken vanuit een systeemgerichte visie op relatiegeweld.

9 en 10 mei 2011

Congres HSG en KM (MOVISIE en Nji)

MOVISIE en het Nederlands Jeugdinstituut organiseren een tweedaags congres rondom huiselijk en seksueel geweld en kindermishandeling met de titel: Werkzame factoren in de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Op de eerste dag ligt de focus vooral op het beleid, bestuur en onderzoek; op de tweede dag staat de praktijk centraal.

Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave van MOVISIE.

Tekst: Anoushka Boet, Ina van Beek en Lotte Zwaga

Ontwerp: [Avant la lettre](#), Utrecht

© MOVISIE, januari 2011

Kennis en advies voor
maatschappelijke ontwikkeling